

“FEM ESCOLA. DESCOBRIM GEBUT”

Ens vam inscriure a la Crida Centres Educatius 360 perquè entenem l'educació de forma integral i holística, que parteix d'una pedagogia centrada en l'infant, i interessada en la seva formació i desenvolupament com a persona, en la relació amb sí mateix i també, com a ésser social, en la seva relació amb els altres i amb l'entorn.

Vam adonar-nos que la Crida ens ofería l'oportunitat d'endregar i escriure totes les propostes que duem a terme en la nostra pràctica diària i orientar el nostre projecte educatiu a una mirada comunitària.

Aquesta pràctica que presentem, es va iniciar el juliol de 2017 coincidint amb el canvi d'equip directiu de l'escola i amb un projecte de direcció ple de somnis per aconseguir.

Un dels reptes que ens vam plantejar va ser garantir l'èxit educatiu per a tot l'alumnat de l'escola, i per això considerem imprescindible la millora de la cohesió social, no només en la vida escolar, sinó en qualsevol espai del municipi.

Paral·lelament, la campanya d'excavacions al jaciment arqueològic de Gebut situat al nostre poble, i duta a terme pel Grup d'Investigació Prehistòrica (GIP) de la Universitat de Lleida, ens va proporcionar l'oportunitat de començar a vehicular les noves propostes pedagògiques al voltant del Poblament Ibèric de Gebut, posant en valor el patrimoni del municipi.

Vincular les activitats d'aprenentatge de dins i fora de l'escola, ens ha permès establir la col·laboració amb els agents educatius del nostre entorn: AMPA, Ajuntament, Museu de Lleida, GIP de la UdL, CRP de Lleida i PEE del Baix Segrià.

Participar en la Crida centres educatius 360, ens ha possibilitat organitzar, redefinir i aprofundir en el principal repte del nostre projecte:

“Com podem aconseguir dissenyar i garantir l'accés a una oferta educativa dins i fora de l'escola, alineada amb el Projecte educatiu comunitari, que tingui en compte els interessos de l'alumnat, i que millori l'equitat i la cohesió social?”

Com ja hem esmentat anteriorment, el curs 17/18 vam iniciar el progressiu canvi metodològic i organitzatiu de l'escola, que partia de premisses molt concretes:

- Els infants són els protagonistes del seu procés d'ensenyament i aprenentatge i cal que s'hi impliquin de manera conscient.
- Els mestres com a acompanyants, investigadors i guies dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Aquest plantejament demanda que els mestres estiguem en contínua formació.

- Importància de la implicació de les famílies: són el principal agent educador i la seva participació en la vida de l'escola esdevé vital.
- Vincular els entorns d'aprenentatge de dins i fora de l'escola, posant en valor el patrimoni del poble i buscar la col·laboració de tots els agents educatius del nostre entorn.

Al llarg d'aquest temps hem començat a treballar amb diferents administracions, institucions, agents educatius i entitats locals que ens han permès iniciar un treball en xarxa i de col·laboració amb l'objectiu comú de millorar les oportunitats d'aprenentatge de tot l'alumnat.

Junts, treballem perquè l'escola sigui un context que garanteixi la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat, i que aquesta equitat transcendeixi el centre per arribar a accions en què alumnes i famílies participin en la vida escolar, comunitària i cultural del nostre entorn més proper. Per això la nostra pràctica està centrada en 3 grans objectius dels quals pegen diverses actuacions i propostes de present i de futur:

OBJECTIU 1: Millorar la cohesió social

El Projecte educatiu s'ha d'alinear amb les necessitats de l'entorn, amb la comunitat que en forma part, i per aquest motiu considerem l'educació com una resposta global, no només educativa.

En aquest sentit, creiem que l'obertura de l'escola a la comunitat per pensar en un projecte educatiu comú pot ser una bona eina per generar sinèrgies. Aquesta obertura l'aconsegüim mitjançant les accions següents:

- Banc de famílies col·laboradores amb l'escola (acompanyants de sortides, biblioteca, millores de l'escola, hort i jardí...). Crear un espai on tothom se senti vinculat, amb propostes concretes a realitzar.
Busquem espais d'acció comuna per a les famílies de l'escola que generin sinèrgies positives entre elles que a la vegada es traslladin també fora del centre escolar.
- Activitats de reconeixement de les cultures d'origen presents en la nostra comunitat (catalana, marroquina, romanesa, sud-americana), en les diferents activitats i propostes que es fan des de l'escola.
- Tallers amb mares marroquines: espais de trobada distesa entre mares i equip directiu. Espais de conversa que parteixen sempre de les inquietuds de les famílies, amb l'objectiu de promoure la participació activa d'aquestes mares en les dinàmiques escolars dels seus fills i filles.
- Les famílies entren a l'escola i participen activament en la vida de les aules, participant en els projectes i en la setmana cultural (vinculada al treball de patrimoni).
- Metodologies globalitzades: treball per projectes, tallers de ciències, racons, espais (a educació infantil). Metodologies que promouen el treball cooperatiu i l'aprenentatge entre iguals.

- Patis educatius: repensar i reorganitzar les estones d'esbarjo i les dinàmiques per tal que esdevinguin espais educatius i inclusius, que tinguin en compte les necessitats i interessos dels nens i de les nenes.
- Voluntaris/es dins les aules (Aprentatge Servei i Ciutadania, APS): proposta educativa integrada en els objectius del PEE, en coordinació amb l'Institut de Seròs. Els participants es formen treballant sobre necessitats reals del seu entorn amb l'objectiu de millorar-lo. L'alumnat alhora que ofereix un servei comunitari, aprèn a ser ciutadà/ana i a desenvolupar el compromís cívic.
  - A P3: voluntaris/es que parlin àrab per tal d'afavorir el procés d'adaptació dels infants que desconeixen el català i el castellà.
  - En la resta d'aules: voluntaris/es per acompanyar en diferents processos d'ensenyament i aprenentatge que es donen en l'espai escolar.

D'altra banda, tenim el convenciment que per millorar la cohesió social cal que garantim l'èxit educatiu de tot l'alumnat que passa per establir mesures que permetin l'accés de forma equitativa a activitats extraescolars del centre, activitats culturals, sortides, colònies...

OBJECTIU 2: Construir una línia d'escola compartida per la comunitat educativa

Busquem espais de reflexió amb l'objectiu final d'aconseguir una filosofia de centre compartida per tota la comunitat i que quedi reflectida en el PEC del centre:

- Docents: ens hem establert en Comunitat de Pràctica, de manera que els/les mestres del claustre tenim un espai en el que podem compartir els interessos, preocupacions i problemes que ens sorgeixen en el procés de transformació del centre, i aprofundir en el propi coneixement i expertesa a través de trobades continuades en un procés de participació i lideratge compartit.
- Acollida de nous mestres: document d'acollida i acompanyament al llarg de les primeres setmanes per part d'un docent veterà del centre.
- Rol de l'AMPA: pont entre Direcció i famílies. Tenen lloc reunions periòdiques de treball coordinat per dur a terme les iniciatives proposades sobre la vinculació entre els temps lectius, l'espai de migdia i les activitats extraescolars, buscant una mateixa línia pedagògica i que tingui en compte els interessos de l'alumnat.
- Democratització escolar: processos de participació activa de les persones que formem part de la comunitat:
  - Alumnes: assemblees de delegats i delegades d'aula, on s'exposen propostes sorgides dels infants i que s'implementen en les dinàmiques escolars.

- Famílies: tertúlies cafè amb famílies; on es parteix de les necessitats, dubtes i interessos de les famílies, com una veu imprescindible en la construcció del projecte educatiu compartit.

OBJECTIU 3: Connectar l'activitat de l'escola amb l'entorn

La recerca arqueològica al jaciment de Gebut, ens ha permès vincular la implementació de la metodologia per projectes i tallers amb un tema d'interès local. Gràcies a això, han aparegut a les aules aspectes relatius a la història de les civilitzacions, la riquesa de les diferents cultures que conviuen en el nostre entorn i els punts de connexió entre elles.

A la vegada, han fet possible dinamitzar, a nivell d'escola, activitats de reconeixement de l'origen de les famílies del nostre centre i de la pròpia identitat amb la implementació d'experiències de caire intercultural.

També hem començat a treballar conjuntament amb altres entitats i agents educatius del nostre entorn amb l'objectiu de personalitzar les experiències educatives dels infants i connectar els seus interessos i motivacions, tant dins com fora de l'escola. Esmenem a continuació, les propostes educatives ja implementades i d'altres de futures:

- Celebració de la Setmana Cultural vinculada al jaciment de Gebut. És la culminació del treball interdisciplinari que es duu a terme al llarg del segon trimestre del curs escolar. El patrimoni és per nosaltres un dels objectes d'estudi nuclears a l'escola. En fer els canvis metodològics que hem apuntat anteriorment, tenim la possibilitat d'incorporar els elements patrimonials com a eina d'estudi.

El treball coordinat amb el CRP, el GIP de la Universitat de Lleida, el Museu de Lleida i l'Ajuntament de Soses, ens aporta la rigorositat científica per fer créixer aquest projecte a llarg termini.

Per a propers cursos tenim previst ampliar les propostes d'aprenentatge partint sempre del Poblats de Gebut com a eix que vehicula les accions educatives. Les propostes futures passen per donar resposta als interessos i a les necessitats curriculars i d'edat de cada etapa. La intenció és sistematitzar les propostes educatives per nivell per tal de dotar de continuïtat i significativitat el projecte, però sense perdre de vista que es propostes són obertes i variaran en funció dels interessos del grup:

- Educació infantil: "Posem bonic Gebut". Projecte sobre les plantes aromàtiques i les ornamentals.
- Cicle Inicial: "El nostre hort". Projecte que parteix de l'estudi dels productes que cultivaven els ibers a Gebut per a crear el nostre hort.
- Cicle Mitjà: "Visites teatralitzades". Projecte destinat a que els alumnes siguin els protagonistes de les visites guiades a infants d'altres escoles, famílies, ...
- Cicle Superior: "L'App de Gebut". Creació d'una App que reconstrueix el Poblats de Gebut i que podria complementar les visites al jaciment.

També serien els encarregats de la difusió de les visites (díptics, cartells, gravacions,...)

La proposta final, consistiria en que l'Ajuntament, l'associacionisme del poble, els veïns, ... agafessin el relleu del projecte iniciat a l'escola per donar projecció al seu patrimoni.

- Participació activa en la recent creada Associació d'amics de Gebut.
- Treball coordinat dins el PEE per tal de demanar a l'Ajuntament i al Consell Comarcal una línia de subvenció per garantir l'accés equitatiu a les extraescolars i altres activitats de caire cultural, per a tot l'alumnat. Tenint en compte que estem en un entorn rural, allunyat de les principals propostes culturals del territori.
- Itineraris d'aprenentatge personalitzat: "Un infant, un camí".
  - Incorporació d'una sessió setmanal de coordinació i seguiment de l'alumnat dins l'horari d'exclusives dels docents.
  - Incorporació dins el pla de treball de cada infant de tutories individualitzades amb un/a docent.
  - Ús de la biblioteca municipal com a espai vinculat a l'escola: programació d'activitats amb famílies per al foment del gust per la lectura; ampliació del fons bibliotecari amb publicacions en les llengües d'origen de les famílies; espai de trobada dels/les alumnes per a la recerca d'informació i de treball encomanat des de l'escola.
  - Establir la comissió sociosanitària amb el CAP d'Alcarràs per tal de fer un seguiment dels infants amb l'equip de pediatria.

El procés de capacitació i mentoria ens ha ofert la possibilitat de disposar de temps per reflexionar sobre la pròpia pràctica, tenir un acompanyament d'experts i gaudir d'experiències inspiradores.

Tot això ens ha ajudat a redefinir els nostres reptes i ens ha dotat d'eines i estratègies per continuar construint el que creiem que ha de ser el nostre projecte educatiu: un projecte compartit per tota la comunitat, que millori la qualitat pedagògica i potenciï l'aprenentatge de l'alumnat, tant dins com fora del centre, promovent itineraris d'aprenentatge personalitzat.

La nostra escola és un espai on s'impulsen maneres diverses de mirar, de pensar i de fer, sempre des d'una perspectiva comunitària i compartida.

Sabem que la clau de l'èxit de qualsevol proposta que ens plantejem com a comunitat educativa és el treball en xarxa: conèixer els beneficiaris del nostre projecte, detectar necessitats, compartir i connectar experiències d'aprenentatge, tenir temps per a la reflexió i la discussió pedagògiques amb tots els agents educatius que intervenim, i així poder establir reptes comuns i vèncer els bloquejos que van sorgint en el dia a dia.

Hem de teixir una xarxa prou extensa i compacta que ens permeti acompanyar a tots i cadascun dels infants de la nostra escola.

